

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

№ 04-30/16-180676

"08" 10 2019 р.

МІНЕНКУ Ю.С.

Шановний Юрію Сергійовичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О., керуючись частиною десятою статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян», розглянуто подану Вами електронну петицію як звернення громадянина з пропозицією внести зміни до законодавчих актів з метою зобов'язання керівників приватних підприємств підвищувати та індексувати посадові оклади своїх працівників до рівня оплати праці працівників державних підприємств та бюджетних організацій.

З порушеного питання зазначимо, зокрема, наступне.

Законом України «Про оплату праці» (далі – Закон) визначаються економічні, правові та організаційні засади оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах, на підставі трудового договору з підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та господарювання, а також з окремими громадянами та сфери державного і договірною регулювання оплати праці.

Відповідно до статті 1 Закону заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу. Розмір заробітної плати залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства.

Статтею 5 Закону встановлено, що організація оплати праці здійснюється на підставі законодавчих та інших нормативних актів; генеральної угоди на національному рівні; галузевих (міжгалузевих), територіальних угод; колективних договорів; трудових договорів.

В той же час, Законом визначено сферу регулювання оплати праці працівників підприємств усіх форм власності саме державою – встановлення розміру мінімальної заробітної плати та інших державних норм і гарантій, встановлення умов і розмірів оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, працівників підприємств, установ та організацій, що фінансуються чи дотуються з бюджету, а також здійснення оподаткування доходів працівників (стаття 8 Закону).

При цьому мінімальні розміри ставок (окладів) заробітної плати, як мінімальні гарантії в оплаті праці, визначаються генеральною угодою (стаття 11 Закону). Зокрема, Генеральною угодою про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2019 - 2021 роки встановлено, що на підприємствах, в організаціях небюджетної сфери незалежно від форми власності тарифна ставка робітника I розряду встановлюється відповідною галузевою (міжгалузевою), територіальною угодою та на їх основі колективним договором. Для підприємств галузей, в яких не укладено галузеві угоди або положення укладених угод (згідно з реєстром, розміщеним на сайті Мінсоцполітики) не регулюють розмір тарифної ставки робітника I розряду, її розмір встановлюється на рівні, що не менше як на 10 відсотків вище встановленого на законодавчому рівні розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб (пункт 2.3. розділу II «Оплата праці»).

Разом з тим, Комітет вбачає необхідність консолідації дій усіх гілок влади, профспілок та роботодавців в напрямі вдосконалення законодавства з метою реалізації прогресивних реформ у найважливіших сферах суспільних правовідносин задля запровадження в Україні високих європейських стандартів життя.

Одним із пріоритетів діяльності в цьому напрямку має бути економічно обгрунтоване підвищення розмірів заробітної плати шляхом, зокрема, запровадження європейських стандартів оцінки вартості робочої сили і створення прямого зв'язку формування заробітної плати з рівнем складності та кваліфікації праці, професійної освіти працівника, економічними результатами господарської діяльності, попитом та пропозицією ринку праці, а також збільшення державних соціальних гарантій у сфері оплати праці, як важливих економічних чинників, що впливають на формування ціни робочої сили, продуктивність праці, споживчий попит тощо.

На жаль, існуюча сьогодні система регулювання оплати праці переважно не забезпечує виконання заробітною платою основних своїх функцій в повному обсязі та потребує суттєвого реформування, а розмір мінімальної гарантії в оплаті праці – мінімальної заробітної плати не відповідає ні рекомендаціям Міжнародної організації праці, ні критеріям країн Європейського Союзу. Її розмір в сумі 4173 грн. наразі є нижчим за фактичний прожитковий мінімум для працездатних осіб – 4722,36 грн. у цінах серпня 2019 року, а враховуючи інфляційні процеси, цей розрив лише поглибитися.

Зважаючи на вищевикладене, повідомляємо, що з Вашою електронною петицією, шановний Юрію Сергійовичу, ознайомлено народних депутатів України – членів Комітету з метою можливого використання викладеної в ній інформації у законотворчій роботі.

Крім того, вказану електронну петицію надіслано Прем'єр-міністру України Гончаруку О.В. для розгляду, відповідного реагування та надання відповіді.

Зі свого боку зауважимо, що Комітет, керуючись наданими Конституцією та законами України повноваженнями, використовуватиме всі важелі парламентського впливу в напрямі вдосконалення соціально-трудового законодавства для поліпшення рівня життя і добробуту всього населення України.

З повагою

Голова Комітету

Г.М.Третьякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

№ 04-30/96-180676

"08" 10 2019 р.

Прем'єр-міністру України

ГОНЧАРУКУ О.В.

Шановний Олексію Валерійовичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О., керуючись частиною десятою статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян», розглянуто подану гр. Міненком Ю.С. електронну петицію як звернення громадянина з пропозицією внести зміни до законодавчих актів з метою зобов'язання керівників приватних підприємств підвищувати та індексувати посадові оклади своїх працівників до рівня оплати праці працівників державних підприємств та бюджетних організацій.

Просимо розглянути дану петицію, вжити відповідні заходи реагування та надати відповідь дописувачу і Комітету.

Додаток: на 1 арк. в 1 прим.

З повагою

Голова Комітету

Г.М.Третьякова

Прем'єр-міністр України

вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008,
тел. (044) 256 7624, телефакс (044) 254 0584

До звернення Комітету Верховної
Ради України з питань соціальної
політики та захисту прав
ветеранів від 08.10.19
№ 04-30/16-180676

СОКОЛОВСЬКИЙ Ю. С.

Прошу розглянути за участю заінтересованих органів та про результати поінформувати в установлений законом строк Комітет Верховної Ради України, заявника і Кабінет Міністрів.

**МАЛЮСЬЦІ Д. Л.
ТРЕТЬЯКОВІЙ Г. М. (Верховна Рада України)**

ФЕДОРЧУКУ В. Я., ДЕХТЯРЕНКУ С. С.
Коблоцу В. В. (Максимчуку О. С.), Бочку І. С.

Олексій ГОНЧАРУК

ДЕПАРТАМЕНТ ДОКУМЕНТООБІГУ ТА КОНТРОЛЮ
СЕКРЕТАРІАТУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
№ 34954/1/1-19 від 22.10.2019 19:33:33

73

194390

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-70-60, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____

На № 34954/1/1-19 від 22.10.2019

На № 04-30/16-18067 від 08.10.2019

Кабінет Міністрів України

**Комітет Верховної Ради України
з питань соціальної політики та
захисту прав ветеранів**

Про результат розгляду
електронної петиції, поданої
громадянином Міненком Ю. С.

Міністерство соціальної політики на виконання доручення Прем'єр-міністра України О. Гончарука від 22.10.2019 № 34954/1/1-19 до листа Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів від 08.10.2019 № 04-30/16-180676 розглянуло електронну петицію, подану громадянином Міненком Ю. С. та інформує, що відповідь надана листом від 30.10.2019 № 1394/0/204-19, копія якого додається.

Додаток: на 3 арк.

Державний секретар

В. Іванкевич

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
19028/02-19/52 від 05.11.2019

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-70-60, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

30.10.2019 № 1394/0/204-19

На № _____ від _____

Міненко Ю. С.

Про розгляд петиції

Шановний Юрію Сергійовичу!

Директорат норм та стандартів гідної праці Міністерства соціальної політики розглянув Вашу електронну петицію щодо контролю заробітної плати та її індексації, надіслану Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів листом від 08.10.2019 № 04-30/16-180676 та, в межах компетенції, повідомляє.

Державне регулювання оплати праці працівників підприємств усіх форм власності забезпечується, зокрема шляхом встановлення розміру мінімальної заробітної плати, яка є мінімальною гарантією трудових доходів та щорічно встановлюється в Законі України „Про Державний бюджет України” за результатами колективних переговорів з всеукраїнськими об’єднаннями профспілок та організацій роботодавців. Законом України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” розмір мінімальної заробітної плати з 1 січня 2019 року підвищено до 4 173 грн або на 12,1%, при прогнозному індексі споживчих цін 7,4%.

Відповідно до проекту Закону України „Про Державний бюджет України на 2020 рік”, зареєстрованого у Верховній Раді України 15 вересня 2019 № 2000 розмір мінімальної заробітної плати з 1 січня 2020 року буде підвищено на 13,2% і становитиме 4 723 грн, при прогнозному індексі споживчих цін 6,5%.

Статтею 265 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП) передбачено відповідальність за порушення законодавства про працю.

Зокрема, юридичні та фізичні особи - підприємці, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі недотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці - у десятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, щодо якого скоєно порушення.

Такі штрафи накладаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю.

Згідно з Положенням про Державну службу України з питань праці, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 96, таким органом визначено Державну службу України з питань праці (Держпраці), яка, зокрема, відповідно до покладених на неї завдань здійснює державний контроль за дотриманням законодавства про працю юридичними особами, у тому числі їх структурними та відокремленими підрозділами, які не є юридичними особами, та фізичними особами, які використовують найману працю.

Відповідно до статті 96 КЗпП, статті 15 Закону України „Про оплату праці” форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються підприємствами у колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною, галузевими (міжгалузевими) і територіальними угодами.

Розмір заробітної плати працівника залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства і максимальним розміром не обмежується.

Підтримка купівельної спроможності населення України в умовах зростання цін визначена Законом України „Про індексацію грошових доходів населення”. Правила обчислення індексу споживчих цін для проведення індексації та нарахування сум індексації грошових доходів населення визначено Порядком проведення індексації грошових доходів населення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 № 1078 (із змінами) (далі – Порядок № 1078).

Порядок № 1078 поширюється на підприємства, установи та організації незалежно від форми власності і господарювання, а також на фізичних осіб, що використовують працю найманих працівників.

Відповідно до пункту 2 Порядку № 1078 індексації підлягають грошові доходи громадян, одержані в гривнях на території України, які не мають разового характеру, зокрема оплата праці, яка включає оплату праці за виконану роботу згідно з тарифними ставками (окладами), доплати, надбавки, премії, гарантійні та компенсаційні виплати, передбачені законодавством.

Індексація нараховується працівнику у період між підвищенням тарифної ставки (окладу), якщо індекс споживчих цін, розрахований наростаючим підсумком шляхом множення щомісячних індексів інфляції за даними Держстату, перевищить визначений поріг індексації (103 %).

Так, пунктом 5 Порядку № 1078 визначено, що значення індексу споживчих цін приймається за 1 або 100 відсотків у місяці, в якому відбувається підвищення тарифних ставок (окладів). Сума індексації у місяці підвищення заробітної плати не нараховується, якщо розмір підвищення грошового доходу перевищує суму індексації, що склалася у місяці підвищення доходу.

Якщо розмір підвищення заробітної плати не перевищує суму індексації, що склалась у місяці підвищення доходу, сума індексації у цьому місяці визначається з урахуванням розміру підвищення доходу і розраховується як різниця між сумою індексації і розміром підвищення доходу. Тобто сума індексації зменшується на суму підвищення заробітної плати.

При цьому, пунктом 5 Порядку № 1078 передбачено, що працівникам підприємств і організацій, які перебувають на госпрозрахунку, підвищення заробітної плати у зв'язку із зростанням рівня інфляції провадиться у порядку, визначеному у колективних договорах, але не нижче норм, визначених Законом України „Про індексацію грошових доходів населення” та положень цього Порядку.

Водночас зазначаємо, що листи Міністерства не є нормативно-правовими актами, за своєю природою вони мають інформаційний, роз'яснювальний та рекомендаційний характер і не повинні встановлювати нових правових норм.

З повагою
Генеральний директор Директорату
норм та стандартів гідної праці

Ю. Кузовой

